

УДК 336.7(075.8)

О. Гарматюк

(Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя)

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ КРИЗИ

Природний газ являє собою найважливіший енергетичний ресурс. За темпами світового споживання він перевищує всі інші енергоресурси. У народному господарстві України газова промисловість відіграє дуже важливу роль. Вона є невід'ємною частиною економічного і суспільного добробуту населення держави. Подальший розвиток та раціональне використання даного виду ресурсу набуває актуальності, на сучасному етапі розвитку, коли проблема енергозабезпечення постала надзвичайно гостро.

Проблема забезпеченості національної економіки енергоносіями особливо актуальною стала для України в останні роки. Рівень забезпеченості України власними паливними ресурсами на даний час складає 37%. Потреба народногосподарського комплексу країни за рахунок власних ресурсів газу задовольняється на 15-20%. Досвід забезпечення імпортованими енергоресурсами в розвинених країнах свідчить про, те, що надходження енергоресурсів повинно здійснюватися не менше ніж із трьох-чотирьох незалежних і стабільних джерел.

Для країн із ринковою економікою, до яких належить і Україна, у сучасних умовах розвиток економіки потребує випереджаючого розвитку енергетичного комплексу. Від гарантованого забезпечення суспільних потреб в енергетичних ресурсах залежить функціонування всіх елементів життєзабезпечення країни. Підґрунтям енергетичної безпеки є сталий розвиток власного паливно-енергетичного комплексу, в якому значну роль відіграє газова промисловість. Оскільки внутрішні джерела природного газу в декілька разів менше виробничих можливостей, то в умовах росту цін на газ, який імпортується, особливе значення на рівні з енергозбереженням, набуває проблема ефективного розташування об'єктів газової промисловості.

У перспективі світові ринки енергоносіїв стануть об'єктом все більш жорстокої конкурентної боротьби. Її сфера буде охоплювати всі регіони і країни світу незалежно від того, до якої групи (виробники або споживачі) вони відносяться. Для запобігання кризових явищ на ринку природного газу, різких коливань цін країни, які добувають і експортують природний газ повинні діяти погоджено, розробляючи спільну стратегію.

Для підвищення надійності паливо- і енергозабезпеченості народного господарства України (зважаючи на значні поставки нафти і газу в Україну) доцільно і необхідно розширити кількість джерел постачання нафти і газу з тим, щоб залежність від постачання по кожному паливному ресурсу з одного джерела не перевищувала 30% (з урахуванням загальних обсягів постачання). Щодо використання природного газу в різних секторах економіки та галузях народного господарства, то цей вид ресурсу є найбільш екологічно чистим порівняно з такими енергетичними ресурсами, як вугілля, мазут, торф.

Підсумовуючи вищесказане, можна зробити висновок, що у перспективі в Україні мають створитися сприятливі умови для нарощування власного видобутку газу, безпечного функціонування газотранспортних систем, що врешті забезпечить функціонування економіки в режимі розширеного відтворення та покращання основних показників соціального розвитку нашої держави. Структурна перебудова господарства, економічне використання усіх видів палива й енергії, впровадження економічних стимулів сприятимуть зменшенню енергомісткості національного продукту.